TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2016 m. birželio 1 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Policijos ir teismų bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose — Pagrindų sprendimas 2002/584/TVR — Europos arešto orderis — 8 straipsnio 1 dalies c punktas — Pareiga įtraukti į Europos arešto orderį informaciją apie „arešto orderį“ — Prieš išduodant Europos arešto orderį neišduotas atskiras nacionalinis arešto orderis — Pasekmė“

Byloje C-241/15

dėl *Curtea de Apel Cluj* (Klužo apeliacinis teismas, Rumunija) 2015 m. gegužės 22 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2015 m. gegužės 25 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje dėl Europos arešto orderio, išduoto dėl

Niculaie Aurel Bob-Dogi, vykdymo

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas M. Ilešič, teisėjai C. Toader, A. Rosas, A. Prechal (pranešėja) ir E. Jarašiūnas,

generalinis advokatas Y. Bot,

posėdžio sekretorė L. Carrasco Marco, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2016 m. sausio 20 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— Rumunijos vyriausybės, atstovaujamos R. Radu, A. Buzoianu ir R. Mangu,

— Vengrijos vyriausybės, atstovaujamos Z. Fehér, G. Koós ir M. Tátrai,

— Austrijos vyriausybės, atstovaujamos G. Eberhard,

— Europos Komisijos, atstovaujamos W. Bogensberger ir I. Rogalski,

susipažinęs su 2016 m. kovo 2 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

* Proceso kalba: rumunų.

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimo 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos (OL L 190, 2002, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 6 t., p. 34), iš dalies pakeisto 2009 m. vasario 26 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2009/299/TVR (OL L 81, 2009, p. 24) (toliau – Pagrindų sprendimas), 8 straipsnio 1 dalies c punkto išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas dėl 2015 m. kovo 23 d. *Mátészalkai járásbíróság* (Matėsalkos apylinkės teismas, Vengrija) išduoto Europos arešto orderio dėl Niculaie Aurel Bob-Dogi vykdymo Rumunijoje.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3 Pagrindų sprendimo 5–8 ir 10 konstatuojamosios dalys suformuluotos taip:

„(5) Sąjungos siekis tapti laisvės, saugumo ir teisingumo erdve reikalauja panaikinti ekstradiciją tarp valstybių narių ir pakeisti ją perdavimo sistema tarp teisminių institucijų. Be to, pradėjus taikyti naują [naują supaprastintą] nuteistų ar įtariamų asmenų perdavimo sistemą vykdant [siekiant vykdyti] baudžiamuosius nuosprendžius ar traukiant baudžiamojon atsakomybėn [baudžiamąjį persekiojimą], galima panaikinti dabartinės ekstradicijos tvarkos sudėtingumą ir jai būdingas vilkinimo tendencijas. Tradiciniai iki šiol egzistavę valstybių narių bendradarbiavimo santykiai laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje turėtų būti pakeisti teismo sprendimų baudžiamosiose bylose laisvo judėjimo sistema, taikoma ir ikiteisminiams [tarpiniams], ir galutiniams sprendimams.

(6) Šiame pagrindų sprendime numatytas Europos arešto orderis baudžiamosios teisės srityje yra pirmoji konkreti priemonė, įgyvendinanti abipusio pripažinimo principą, kurį Europos Vadovų Taryba pavadino teisminio bendradarbiavimo „kertiniu akmeniu“.

(7) Kadangi valstybės narės, veikdamos vienašališkai, negali pakeisti daugiašalės ekstradicijos sistemos, kuri remiasi 1957 m. gruodžio 13 d. Europos konvencija dėl ekstradicijos, ir todėl dėl šios užduoties masto ir poveikio ją geriau galima įvykdyti Sąjungos lygiu, Taryba gali priimti priemones, vadovaudamasi subsidiarumo principu, nurodytu [ES] 2 straipsnyje ir [EB] 5 straipsnyje. Vadovaujantis proporcingumo principu, nustatytu pastarajame straipsnyje, šis pagrindų sprendimas nereglamentuoja daugiau nei būtina šiam tikslui pasiekti.

(8) Sprendimams dėl Europos arešto orderio vykdymo turi būti taikoma pakankama kontrolė, o tai reiškia, kad valstybės narės, kurioje prašomas perduoti asmuo buvo areštuotas, teisminė institucija turi priimti sprendimą dėl jo (jos) perdavimo.

<…>

(10) Europos arešto orderio mechanizmas remiasi aukštu valstybių narių tarpusavio pasitikėjimu <…>“

4 Pagrindų sprendimo 1 straipsnyje „Europos arešto orderio apibrėžimas ir įpareigojimas jį vykdyti“ nustatyta:

„1. Europos arešto orderis yra teisminis sprendimas, kurį išduoda [priima] valstybė narė, kad kita valstybė narė areštuotų [sulaikytų] ir perduotų prašomą perduoti asmenį, siekiant patraukti baudžiamojon atsakomybėn arba vykdyti laisvės atėmimo bausmę [vykdyti baudžiamąjį persekiojimą arba laisvės atėmimo bausmę], arba sprendimą dėl įkalinimo.

2. Valstybės narės vykdo Europos arešto orderį, remdamosi tarpusavio pripažinimo principu ir vadovaudamosi šio pagrindų sprendimo nuostatomis.

3. Šis pagrindų sprendimas nekeičia pareigos gerbti pagrindines teises ir pagrindinius teisės principus, įtvirtintus [ES] 6 straipsnyje.“

5 Pagrindų sprendimo 3, 4 ir 4a straipsniuose pateikti Europos arešto orderio privalomojo ir neprivalomojo nevykdymo pagrindai.

6 Pagrindų sprendimo 8 straipsnio „Europos arešto orderio turinys ir forma“ 1 dalyje nurodyta:

„Europos arešto orderyje nurodoma ši informacija, kuri pateikiama forma, nustatyta priede [laikantis priede nurodytos formos]:

<…>

c) vykdytino teismo sprendimo įrodymas [vykdytinas teismo sprendimas], arešto orderis arba kitas tokį pat poveikį turintis vykdytinas teismo sprendimas, kuriam taikomi 1 ir 2 straipsniai;

<…>“

7 Pagrindų sprendimo 15 straipsnio „Perdavimo sprendimas“ 2 dalyje nustatyta:

„Jei vykdančioji teisminė institucija mano, kad išduodančiosios valstybės narės praneštos informacijos nepakanka sprendimui dėl perdavimo priimti, ji paprašo skubiai pateikti būtiną papildomą informaciją, ypač susijusią su 3–5 ir 8 straipsniais, ir, atsižvelgdama į tai, kad reikia laikytis 17 straipsnyje nustatytų terminų, gali nustatyti terminą, iki kurio ji turi gauti tokią informaciją.“

Rumunijos teisė

8 Klostantis pagrindinės bylos aplinkybėms galiojusios redakcijos 2004 m. birželio 28 d. *legea numărul 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală* (Įstatymas Nr. 302/2004 dėl tarptautinio teismų bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose; *Monitorul Oficial al României*, I dalis, 2011 m. gegužės 31 d., Nr. 377), be kita ko, siekiama įgyvendinti Pagrindų sprendimą.

Vengrijos teisė

9 *Az Európai Unió tagállamival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2012. évi CLXXX. törvény* (2012 m. Įstatymas Nr. CLXXX. dėl Europos Sąjungos valstybių narių bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose) (*Magyar Közlöny* 2012/160) nurodyta:

„1) Jeigu reikia pradėti baudžiamąją procesą prieš įtariamąjį asmenį, teismas nedelsdamas išduoda Europos arešto orderį, kad toks asmuo būtų sulaikytas bet kurioje Europos Sąjungos valstybėje narėje ir perduotas, kai tai pateisinama dėl nusikalstamos veikos sunkumo <…>

<…>

7) Europos arešto orderio taikymo sritis apima ir Vengrijos teritoriją.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

10 2015 m. kovo 23 d. *Mátészalkai járásbíróság* (Matėsalkos apylinkės teismas, Vengrija) išdavė Europos arešto orderį dėl Rumunijos piliečio N. A. Bob-Dogi, vykstant baudžiamajam persekiojimui, pradėtam prieš šį asmenį dėl 2013 m. lapkričio 27 d. Vengrijoje padarytos veikos, kurią galima kvalifikuoti kaip „sunkų kūno sužalojimą“.

11 Šią veiką sudaro dėl per didelio greičio N. A. Bob-Dogi vairuojant sunkvežimį sukeltas kelių eismo įvykis, per kurį mopedu važiavęs Vengrijos pilietis Katona patyrė daugybinių lūžių ir traumų.

12 2015 m. kovo 30 d. Šengeno informacinėje sistemoje paskelbta asmens, dėl kurio išduotas pagrindinėje byloje nagrinėjamas Europos arešto orderis, paieška.

13 2015 m. balandžio 2 d. N. A. Bob-Dogi buvo sulaikytas Rumunijoje ir vėliau pristatytas *Curtea de Apel Cluj* (Klužo apeliacinis teismas, Rumunija), kad šis teismas priimtų sprendimą dėl šio asmens suėmimo ir perdavimo Vengrijos teisminėms institucijoms.

14 Nurodytas teismas tos pačios dienos nutartimi atmetė prokuratūros pateiktą prašymą taikyti N. A. Bob-Dogi suėmimą ir nurodė nedelsiant jį paleisti, tačiau paskyrė 30 d. trukmės teisminės kontrolės priemonę, o jos taikymas vėliau buvo pratęstas.

15 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, jog pagrindinėje byloje nagrinėjamo Europos arešto orderio b punkte „Sprendimas, kuriuo remiantis išduotas arešto orderis“ nurodyta „prokuratūra prie *Nyíregyházi járásbíróság* [Nýredhazos apylinkės teismas, Vengrija], K.11884/2013/4“, o šio arešto orderio b punkto 1 papunktyje, kuriame prašoma nurodyti arešto orderį arba jam prilygstančio poveikio teismo sprendimą, nurodytas „*Mátészalkai járásbíróság* (Matėsalkos apylinkės teismas, Vengrija) išduotas Europos arešto orderis Nr. 1.B.256/2014/19-II, kurio taikymo sritis apima ir Vengrijos teritoriją, todėl jis laikytinas ir nacionaliniu arešto orderiu“.

16 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, be kita ko, nurodo, jog kalbant apie situaciją, susiklosčiusią pagrindinėje byloje, kai Europos arešto orderis grindžiamas remiantis juo pačiu, o ne atskiru ir anksčiau išduotu nacionaliniu arešto orderiu, reikia nurodyti, jog Rumunijos teismai nėra vienos nuomonės, kai sprendžia klausimą dėl priemonių, kurių reikia imtis dėl tokio Europos arešto orderio.

17 Dauguma teismų laikosi nuomonės, kad tokioje situacijoje reikėtų skirti formos ir turinio sąlygas ir prašymą vykdyti Europos arešto orderį atmesti, nes šis prašymas negali ištaisyti nacionalinio arešto orderio ar vykdytino teismo sprendimo nebuvimo trūkumo.

18 Vis dėlto kai kurie teismai tenkina prašymus vykdyti Europos arešto orderį, motyvuodami tuo, kad teisės aktuose įtvirtintos sąlygos tenkinamos, kai išduodančiosios teisminės institucijos aiškiai nurodo, jog pagal išduodančiosios valstybės narės teisės aktus išduotas Europos arešto orderis kartu yra ir nacionalinis arešto orderis.

19 Šiuo aspektu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, jog vykstant Europos arešto orderio vykdymo procedūrai sprendimas, kurį turi pripažinti vykdančioji teisminė institucija, yra kompetentingos institucijos laikantis Europos arešto orderį išdavusios valstybės narės baudžiamojo proceso normų priimtas nacionalinis teismo sprendimas.

20 Šis teismas mano, jog tarp Europos arešto orderio ir nacionalinio arešto orderio yra esminių skirtumų. Pavyzdžiui, vienas tokių skirtumų yra tas, kad Europos arešto orderis išduodamas siekiant sulaikyti ir perduoti kaltinamąjį arba nuteistąjį asmenį, esantį vykdančiosios valstybės narės teritorijoje, o nacionalinis arešto orderis išduodamas siekiant sulaikyti asmenį, esantį išduodančiosios valstybės narės teritorijoje.

21 Be to, nacionalinis teismas laikosi nuomonės, kad Europos arešto orderis išduodamas remiantis arešto orderiu arba sprendimu vykdyti jau paskirtą bausmę, o nacionalinis arešto orderis išduodamas išduodančiosios valstybės narės baudžiamojo proceso teisės normose aiškiai nustatytomis sąlygomis ir atvejais.

22 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, jog nesant nacionalinio arešto orderio asmuo negali būti sulaikytas, o jo sulaikymas pratęstas, ir negalima laikyti, jog Europos arešto orderis „tampa“ nacionaliniu arešto orderiu perdavus prašomą perduoti asmenį. Be to, toks aiškinimas prieštarautų Sąjungos teisės garantuojamoms pagrindinėms teisėms.

23 Remdamasis tuo, šis teismas padarė išvadą, jog Europos arešto orderio išdavimas turi būti grindžiamas nacionaliniu arešto orderiu, išduotu laikantis išduodančiosios valstybės narės baudžiamojo proceso teisės normų, t. y. kitu orderiu nei Europos arešto orderis.

24 Galiausiai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, jog, be Pagrindų sprendime nurodytų neprivalomųjų ir privalomųjų nevykdymo pagrindų, yra, kaip matyti iš teismo praktikos, kitų numanomų nevykdymo pagrindų. Taip, be kita ko, yra tuo atveju, kai neįvykdytos Europos arešto orderio formos ir turinio sąlygos, pavyzdžiui, kai nėra išduodančiosios valstybės narės išduoto nacionalinio arešto orderio (pagrindinėje byloje nagrinėjama situacija).

25 Šiomis aplinkybėmis *Curtea de Apel Cluj* (Klužo apeliacinis teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar taikant Pagrindų sprendimo 8 straipsnio 1 dalies c punktą sąvoką „arešto orderis“ reikia suprasti kaip nacionalinį arešto orderį, kuris išduotas pagal išduodančiosios valstybės narės baudžiamojo proceso teisės normas ir todėl skiriasi nuo Europos arešto orderio?

2. Jeigu į pirmąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai, ar nacionalinio arešto orderio nebuvimas gali būti numanomas Europos arešto orderio nevykdymo pagrindas?“

Procesas Teisingumo Teisme

26 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas paprašė, kad būtų taikoma Teisingumo Teismo procedūros reglamento 107 straipsnyje numatyta prejudicinio sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūra.

27 Kad pagrįstų prašymą, šis teismas, be kita ko, nurodė, kad N. A. Bob-Dogi nėra įkalintas, bet jam paskirta teisminės kontrolės priežiūra, kuri kartu yra ir asmens laisvės apribojimo priemonė.

28 2015 m. birželio 4 d. Teisingumo Teismas, teisėjui pranešėjui pasiūlius ir išklausęs generalinį advokatą, nutarė netenkinti šio prašymo.

29 2015 m. birželio 30 d. Teisingumo Teismo pirmininkas nutarė nagrinėti bylą pirmenybės tvarka pagal Procedūros reglamento 53 straipsnio 3 dalį.

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

30 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia sužinoti, ar Pagrindų sprendimo 8 straipsnio 1 dalies c punktas turi būti aiškinamas taip, kad jame esančią „arešto orderio“ sąvoką reikia suprasti kaip reiškiančią atskirą nuo Europos arešto orderio nacionalinį arešto orderį.

31 Pirmiausia reikia priminti, kad Pagrindų sprendimu, kaip ypač matyti iš jo 1 straipsnio 1 ir 2 dalių, taip pat iš 5 ir 7 konstatuojamųjų dalių, siekiama remiantis 1957 m. gruodžio 13 d. Europos ekstradicijos konvencija sukurtą daugiašalę ekstradicijos tarp valstybių narių sistemą pakeisti tarpusavio pripažinimo principu pagrįsta nuteistų ar įtariamųjų asmenų perdavimo tarp teisminių institucijų, siekiant įvykdyti baudžiamuosius nuosprendžius arba šių asmenų persekiojimą, sistema (2016 m. balandžio 5 d. Sprendimo *Aranyosi ir Căldăraru*, C-404/15 ir C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 75 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

32 Taigi, Pagrindų sprendime nustačius naują, paprastesnę ir veiksmingesnę nuteistų ar įtariamų pažeidus baudžiamąjį įstatymą asmenų perdavimo sistemą, siekiama palengvinti ir paspartinti teismų bendradarbiavimą ir taip norima prisidėti prie Sąjungos siekio tapti laisvės, saugumo ir teisingumo erdve, remiantis tarp valstybių narių turinčiu egzistuoti aukšto laipsnio tarpusavio pasitikėjimu (2016 m. balandžio 5 d. Sprendimo *Aranyosi ir Căldăraru*, C-404/15 ir C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 76 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

33 Savo ruožtu tarpusavio pripažinimo principas, kuriuo pagrįsta Europos arešto orderio sistema, grindžiamas valstybių narių abipusio pasitikėjimo principu, kad jų atitinkamos nacionalinės teisės sistemos gali užtikrinti lygiavertę ir veiksmingą pagrindinių teisių, pripažįstamų Sąjungos lygiu, visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, apsaugą (2016 m. balandžio 5 d. Sprendimo *Aranyosi ir Căldăraru*, C-404/15 ir C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 77 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

34 Galiausiai reikia priminti, kad reikalavimas laikytis Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos, kaip matyti iš jos 51 straipsnio 1 dalies, taikomas valstybėms narėms, taigi ir jų teismams, kai jie įgyvendina Sąjungos teisę, t. y. ir tuo atveju, kai išduodančioji ir vykdančioji teisminės institucijos taiko nacionalines nuostatas, priimtas vykdant pagrindų sprendimą (šiuo klausimu žr. 2016 m. balandžio 5 d. Sprendimo *Aranyosi ir Căldăraru*, C-404/15 ir C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 84 punktą).

35 Pagrindų sprendimo 8 straipsnio 1 dalies c punkte, kurį prašoma išaiškinti nagrinėjamame prašyme priimti prejudicinį sprendimą, nustatyta, kad Europos arešto orderyje turi būti nurodyta tokia informacija, pateikiama laikantis priede nurodytos formos: „vykdytino teismo sprendimo įrodymas [vykdytinas teismo sprendimas], arešto orderis arba kitas tokį pat poveikį turintis vykdytinas teismo sprendimas, kuriam taikomi [Pagrindų sprendimo] 1 ir 2 straipsniai“.

36 Ši informacija turi būti nurodyta Pagrindų sprendimo priede esančios formos b punkte „Sprendimas, kuriuo remiantis išduotas arešto orderis“; šio punkto 1 papunktyje reikalaujama, kad būtų nurodytas „[a]rešto orderis arba jam prilygstančio poveikio teismo sprendimas“.

37 Iš Teisingumo Teismo turimos bylos medžiagos matyti, kad tokioje situacijoje, kaip nagrinėjama pagrindinėje byloje, kai iš esamų įrodymų paaiškėja, jog išduodant Europos arešto orderį prašomas išduoti asmuo jau yra už Vengrijos teritorijos ribų, šioje valstybėje narėje taikoma „supaprastinta“ procedūra.

38 Tokia praktika siekiama, kad Europos arešto orderis būtų išduodamas iš karto nereikalaujant, kad prieš tai būtų išduotas nacionalinis arešto orderis.

39 Tokiu atveju Europos arešto orderio formos, esančios Pagrindų sprendimo priede, b punkto 1 papunktyje nurodomas atitinkamas Europos arešto orderis ir prireikus tai, kad šio orderio taikymo sritis taip pat apima Vengrijos teritoriją, o Europos arešto orderis kartu yra nacionalinis arešto orderis.

40 Be to, iš Teisingumo Teismo turimos bylos medžiagos matyti, kad ši praktika pagal Vengrijos teisę pagrįsta 2012 m. Įstatymo Nr. CLXXX. dėl Europos Sąjungos valstybių narių bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose 25 straipsnio 7 dalimi, pagal kurią Europos arešto orderis taip pat galioja Vengrijos teritorijoje.

41 Todėl kyla klausimas, ar pagrindinėje byloje taikoma praktika atitinka Pagrindų sprendimo tekstą ir prasmę, būtent jo 8 straipsnio 1 dalies c punktą.

42 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad nors Pagrindų sprendimo 8 straipsnio 1 dalies c punkte vartojama sąvoka „arešto orderis“ nėra apibrėžta, Pagrindų sprendimo 1 straipsnio 1 dalyje sąvoka „Europos arešto orderis“ apibrėžta kaip „teisminis sprendimas, kurį išduoda [priima] valstybė narė, kad kita valstybė narė areštuotų [sulaikytų] ir perduotų prašomą perduoti asmenį, siekiant patraukti baudžiamojon atsakomybėn arba vykdyti laisvės atėmimo bausmę [vykdyti baudžiamąjį persekiojimą arba laisvės atėmimo bausmę], arba sprendimą dėl įkalinimo“.

43 Sąvoka „Europos arešto orderis“ sistemingai vartojama Pagrindų sprendimo pavadinime, konstatuojamosiose dalyse ir straipsniuose, išskyrus 8 straipsnio 1 dalies c punktą, todėl galima manyti, kad pastarojoje nuostatoje kalbama apie kitą arešto orderį nei Europos arešto orderis, apie kurį kalbama visose kitose Pagrindų sprendimo nuostatose; šiuo kitu arešto orderiu gali būti tik nacionalinis arešto orderis.

44 Toks aiškinimas taip pat pagrįstas Pagrindų sprendimo priede esančios formos, į kurią aiškiai daroma nuoroda Pagrindų sprendimo 8 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje, b punkto formuluote, būtent žodžių junginiu „Sprendimas, kuriuo remiantis išduotas arešto orderis“; į šį punktą reikia atsižvelgti aiškinant šio sprendimo 8 straipsnio 1 dalies c punktą, nes šis žodžių junginys patvirtina, kad Europos arešto orderis išduodamas remiantis teismo sprendimu, o tai reiškia, kad kalbama apie kitą sprendimą nei sprendimas išduoti Europos arešto orderį.

45 Be to, nors Vengrijos teisminės institucijos vadinamąją „suprastintą“ procedūrą supranta kaip išimtį, taikytiną tik tuo atveju, kai iš turimų įrodymų paaiškėja, kad išduodant Europos arešto orderį asmuo, kurį prašoma perduoti, jau yra už Vengrijos teritorijos ribų, Pagrindų sprendimo 8 straipsnio 1 dalies c punkte nėra jokios nuostatos, pagal kurią šiame punkte nustatytam reikalavimui būtų galima taikyti išimtį esant būtent tokiam atvejui.

46 Šie įvairūs teksto aspektai patvirtina, kad Pagrindų sprendimo 8 straipsnio 1 dalies c punkte esanti sąvoka „arešto orderis“ reiškia tik nacionalinį arešto orderį, o šis turi būti suprastas kaip teismo sprendimas, kuriuo remiantis išduotas Europos arešto orderis.

47 Atvirkščiai, kitam aiškinimui, pagal kurį ši sąvoka turi būti suprantama kaip bendrinė sąvoka, apimanti bet kokios rūšies arešto orderį, įskaitant Europos arešto orderį, o tai reiškia, kad pakaktų, jog Europos arešto orderyje būtų padaryta nuoroda į „jį patį“, t. y. kad galiausiai jis galėtų būti grindžiamas remiantis juo pačiu, negalima pritarti, nes dėl tokio aiškinimo Pagrindų sprendimo 8 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytas reikalavimas netektų prasmės, taigi prarastų veiksmingumą.

48 Remiantis tuo, kas išdėstyta, taip pat darytina išvada, kad Pagrindų sprendimo 8 straipsnio 1 dalies c punkte esančio žodžių junginio „arba kitas tokį pat poveikį turintis vykdytinas teismo sprendimas“ negalima suprasti kaip reiškiančio sprendimą išduoti Europos arešto orderį.

49 Be to, Pagrindų sprendimo 8 straipsnio 1 dalies c punkto aiškinimas, kad Europos arešto orderis išduodamas būtinai remiantis kitu nei šis orderis nacionaliniu teismo sprendimu, kuris tam tikromis aplinkybėmis gali būti priimtas nacionalinio arešto orderio forma, grindžiamas ne tik šios nuostatos tekstu, bet ir kontekstu ir Pagrindų sprendimo siekiamais tikslais, į kuriuos pagal Teisingumo Teismo praktiką reikia atsižvelgti aiškinant šią nuostatą (šiuo klausimu žr., be kita ko, 2015 m. liepos 16 d. Sprendimo *Lanigan*, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 35 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

50 Kalbant apie Pagrindų sprendimo 8 straipsnio 1 dalies c punkto kontekstą, reikia pažymėti, kad tai, jog nurodytas aiškinimas yra teisingas, patvirtina šios nuostatos genezė, kaip nurodė generalinis advokatas savo išvados 49 punkte, nes pirminėje jos redakcijoje buvo nustatyta, kad Europos arešto orderyje turi būti nurodyta informacija apie „galutinio teismo sprendimo arba bet kokio kito vykdytino teismo sprendimo buvimą arba nebuvimą“.

51 Tai, kad jo galutinėje redakcijoje nebeliko pasirinkimo galimybės, patvirtina šios nuostatos aiškinimą, pagal kurį Europos arešto orderis visais atvejais turi būti išduodamas remiantis šioje nuostatoje nurodytais nacionaliniais teismo sprendimais, o tam tikromis aplinkybėmis – sprendimu išduoti nacionalinį arešto orderį.

52 Galiausiai, kalbant apie Pagrindų sprendimu siekiamus tikslus, reikia pripažinti, kad Europos arešto orderio išdavimas taikant vadinamąją „supaprastintą“ procedūrą, taigi prieš tai nepriėmus nacionalinio teismo sprendimo, kaip antai nacionalinio arešto orderio, kuriuo remiantis būtų išduotas Europos arešto orderis, galėtų būti nesuderinamas su tarpusavio pripažinimo ir pasitikėjimo principais, kuriais grindžiama Europos arešto orderio sistema.

53 Šie principai paremti prielaida, kad Europos arešto orderis išduotas laikantis minimalių galiojimo reikalavimų, tarp kurių yra Pagrindų sprendimo 8 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytas reikalavimas.

54 Jeigu kalbama apie Europos arešto orderį, išduotą pagal vadinamąją „supaprastintą“ procedūrą, kaip antai nagrinėjamą pagrindinėje byloje, kuris išduotas remiantis Pagrindų sprendimo 8 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytu arešto orderiu, šiame Europos arešto orderyje nenurodant, kad yra nacionalinis arešto orderis, atskiras nuo Europos arešto orderio, vykdančioji teisminė institucija neturi galimybės patikrinti, ar toks Europos arešto orderis atitinka Pagrindų sprendimo 8 straipsnio 1 dalies c punkte nustatytą reikalavimą.

55 Papildomai reikia nurodyti, kad Pagrindų sprendimo 8 straipsnio 1 dalies c punkte nustatyto reikalavimo laikymasis yra ypač svarbus, nes tai reiškia, kad kai Europos arešto orderis išduodamas siekiant, kad kita valstybė narė sulaikytų ir perduotų asmenį, prašomą perduoti dėl baudžiamojo persekiojimo vykdymo, šis asmuo jau pirmame nurodytos procedūros etape turėjo galimybę pasinaudoti procesinėmis garantijomis ir pagrindinėmis teisėmis, kurių gynybą turi užtikrinti išduodančiosios valstybės narės teisminė institucija pagal taikomą nacionalinę teisę, be kita ko, priimdama nacionalinį arešto orderį.

56 Taigi, atžvelgiant į Pagrindų sprendimo 8 straipsnio 1 dalies c punkte nustatytą reikalavimą, Europos arešto orderio sistemoje numatyta dviejų lygių – procesinių ir pagrindinių teisių, kuriomis asmeniui, kurį prašoma išduoti, turi būti suteikta galimybė pasinaudoti, – gynyba; prie pirmo lygio teisminės gynybos, numatytos priimant nacionalinį teismo sprendimą, prisideda antro lygio teisminė gynyba, kurią reikia užtikrinti išduodant Europos arešto orderį; tam tikromis aplinkybėmis pastarasis gali būti išduotas praėjus trumpam laikotarpiui po nacionalinio teismo sprendimo priėmimo.

57 Tokios dviejų lygių teisminės gynybos nėra esant pagrindinėje byloje nagrinėjamai situacijai, kai išduodant Europos arešto orderį taikyta vadinamoji „supaprastinta“ procedūra, nes pagal ją nereikalaujama, kad prieš išduodama Europos arešto orderį nacionalinė teisminė institucija priimtų tam tikrą sprendimą, pavyzdžiui, išduotų nacionalinį arešto orderį, kuriuo remiantis būtų išduotas Europos arešto orderis.

58 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti taip, jog Pagrindų sprendimo 8 straipsnio 1 dalies c punktas turi būti aiškinamas taip, kad šioje nuostatoje esančią sąvoką „arešto orderis“ reikia suprasti kaip reiškiančią atskirą nuo Europos arešto orderio nacionalinį arešto orderį.

Dėl antrojo klausimo

59 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Pagrindų sprendimo 8 straipsnio 1 dalies c punktą reikia aiškinti taip, kad kai Europos arešto orderyje, kuris išduodamas remiantis „arešto orderiu“, kaip jis suprantamas pagal šią nuostatą, nėra nurodytas nacionalinis arešto orderis, vykdančioji teisminė institucija gali atsisakyti jį vykdyti.

60 Šiuo klausimu primintina, kad Pagrindų sprendimo reglamentuojamoje srityje tarpusavio pripažinimo principas, kuris, kaip pirmiausia matyti iš šio sprendimo 6 konstatuojamosios dalies, yra teismų bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose „kertinis akmuo“, įtvirtintas Pagrindų sprendimo 1 straipsnio 2 dalyje, pagal kurią valstybės narės iš principo privalo vykdyti Europos arešto orderį (2016 m. balandžio 5 d. Sprendimo *Aranyosi ir Căldăraru*, C-404/15 ir C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 79 punktas).

61 Iš to matyti, kad vykdančioji teisminė institucija gali atsisakyti vykdyti tokį orderį tik detaliai nurodytais privalomojo nevykdymo atvejais, išdėstytais Pagrindų sprendimo 3 straipsnyje, arba neprivalomojo nevykdymo atvejais, numatytais Pagrindų sprendimo 4 ir 4a straipsniuose. Be to, Europos arešto orderio vykdymas gali būti susietas tik su viena Pagrindų sprendimo 5 straipsnyje išsamiai išvardytų sąlygų (2016 m. balandžio 5 d. Sprendimo *Aranyosi ir Căldăraru*, C-404/15 ir C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 80 punktas).

62 Reikia konstatuoti, kad tarp Pagrindų sprendimo 3, 4 ir 4a straipsniuose išvardytų nevykdymo pagrindų nėra pagrindo, susijusio su nacionalinio arešto orderio nenurodymu Europos arešto orderyje, ir šis pagrindas taip pat nepatenka į Pagrindų sprendimo 5 straipsnio taikymo sritį.

63 Vis dėlto, kaip savo išvados 107 punkte nurodė ir generalinis advokatas, nors Pagrindų sprendimo nuostatomis negalima pagrįsti kitų nei jose išvardyti nevykdymo pagrindų, šios nuostatos grindžiamos prielaida, kad Europos arešto orderis tenkina Pagrindų sprendimo 8 straipsnio 1 dalyje nustatytus teisėtumo reikalavimus.

64 Kadangi Pagrindų sprendimo 8 straipsnio 1 dalies c punkte įtvirtintas teisėtumo reikalavimas, kurio laikymasis laikytinas Europos arešto orderio galiojimo sąlyga, šio reikalavimo nesilaikymo pasekmė iš principo yra ta, kad vykdančioji teisminė institucija neturi vykdyti šio arešto orderio.

65 Esant tokiai situacijai, prieš priimdama pirmesniame punkte nurodytą sprendimą, kuris dėl savo pobūdžio turi likti išskirtinis taikant Pagrindų sprendime įtvirtintą perdavimo sistemą, nes ši sistema pagrįsta tarpusavio pripažinimo ir pasitikėjimo principais, vykdančioji teisminė institucija, laikydamasi Pagrindų sprendimo 15 straipsnio 2 dalies, turi prašyti išduodančiosios valstybės narės teisminės institucijos skubiai pateikti visą būtiną papildomą informaciją, kuri leistų jai išnagrinėti klausimą, ar nacionalinio arešto orderio nenurodymas Europos arešto orderyje paaiškinamas tuo, kad iš tikrųjų prieš išduodant Europos arešto orderį nebuvo išduotas atskiras nuo Europos arešto orderio nacionalinis arešto orderis, arba tuo, kad nacionalinis arešto orderis buvo išduotas, tačiau nebuvo nurodytas.

66 Jeigu, atsižvelgusi į informaciją, pateiktą pagal Pagrindų sprendimo 15 straipsnio 2 dalį, ir kitą turimą informaciją, teisminė institucija padaro išvadą, kad Europos arešto orderis, nors ir grindžiamas „arešto orderiu“, kaip jis suprantamas pagal Pagrindų sprendimo 8 straipsnio 1 dalies c punktą, buvo išduotas

pirmiau neišdavus atskiro nuo Europos arešto orderio nacionalinio arešto orderio, ši institucija neturi vykdyti Europos arešto orderio, motyvuodama tuo, kad jis netenkina Pagrindų sprendimo 8 straipsnio 1 dalyje nustatytų teisėtumo reikalavimų.

67 Remiantis tuo, kas išdėstyta, į antrąjį klausimą reikia atsakyti: Pagrindų sprendimo 8 straipsnio 1 dalies c punktas turi būti aiškinamas taip, kad kai Europos arešto orderyje, kuris grindžiamas „arešto orderiu“, kaip jis suprantamas pagal šią nuostatą, nenurodytas nacionalinis arešto orderis, vykdančioji teisminė institucija neturi jo vykdyti, jeigu, atsižvelgusi į informaciją, pateiktą pagal Pagrindų sprendimo 15 straipsnio 2 dalį, ir į kitą turimą informaciją, konstatuoja, kad Europos arešto orderis negalioja, nes buvo išduotas pirmiau neišdavus atskiro nuo Europos arešto orderio nacionalinio arešto orderio.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

68 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

1. **2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimo 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos, iš dalies pakeisto 2009 m. vasario 26 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2009/299/TVR, 8 straipsnio 1 dalies c punktas turi būti aiškinamas taip, kad šioje nuostatoje esančią sąvoką „arešto orderis“ reikia suprasti kaip reiškiančią nacionalinį atskirą nuo Europos arešto orderio arešto orderį.**

2. **Pagrindų sprendimo 2002/584, iš dalies pakeisto Pamatiniu sprendimu 2009/299, 8 straipsnio 1 dalies c punktą reikia aiškinti taip, kad kai Europos arešto orderyje, kuris grindžiamas „arešto orderiu“, kaip jis suprantamas pagal šią nuostatą, nenurodytas nacionalinis arešto orderis, vykdančioji teisminė institucija neturi jo vykdyti, jeigu, atsižvelgusi į informaciją, pateiktą pagal iš dalies pakeisto Pagrindų sprendimo 2002/584 15 straipsnio 2 dalį, ir į kitą turimą informaciją, konstatuoja, kad Europos arešto orderis negalioja, nes buvo išduotas pirmiau nepriėmus atskiro nuo Europos arešto orderio nacionalinio arešto orderio.**

Parašai.